

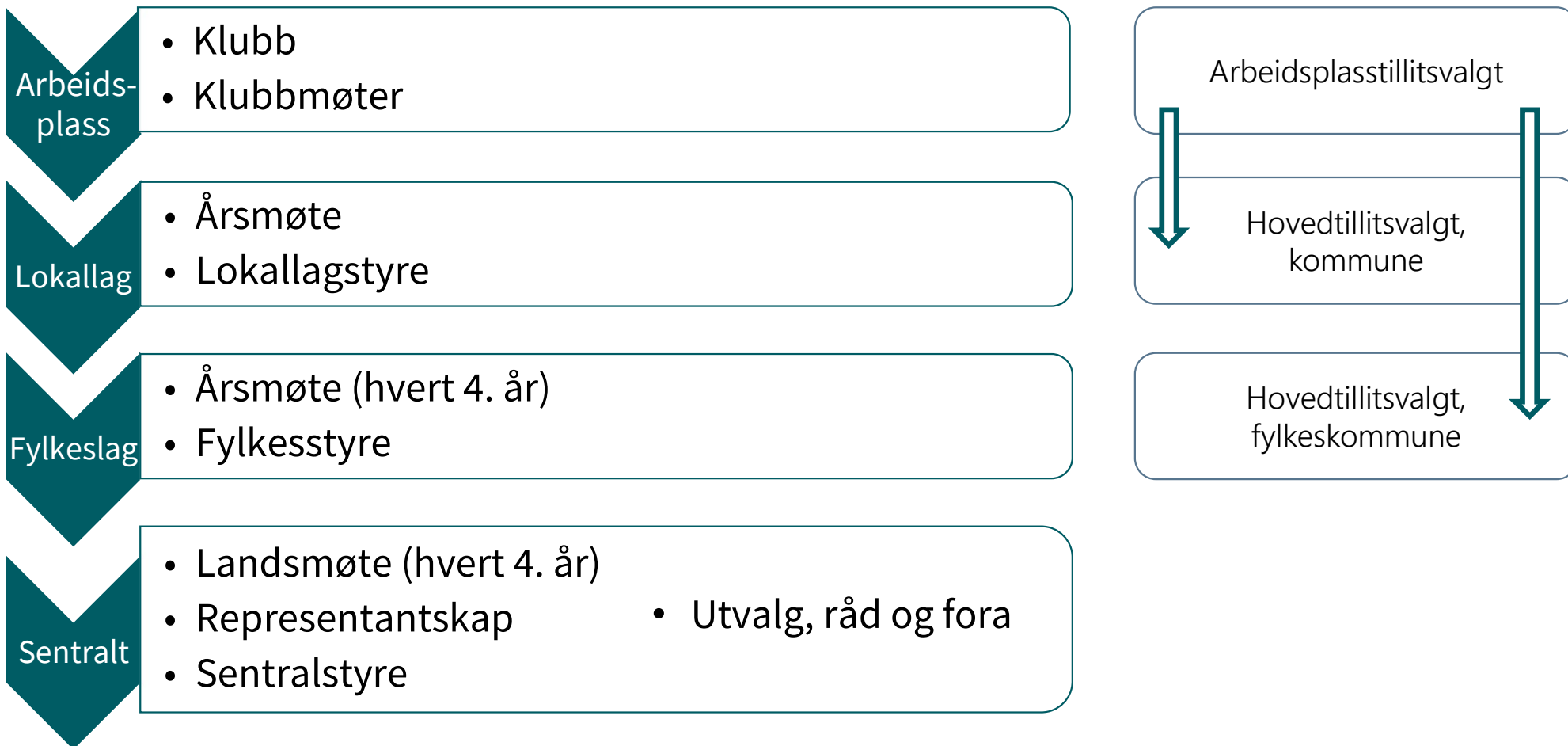
Aktuelt frå sentralstyret

Møre og Romsdal, november 2024

Morten Skauen Sørmo

Anita Holm Cirotzki

ORGANISASJONENS OPPBYGNING

Sentralstyret 2024-2027

Utdanningsforbundets to sentrale styringsdokumenter

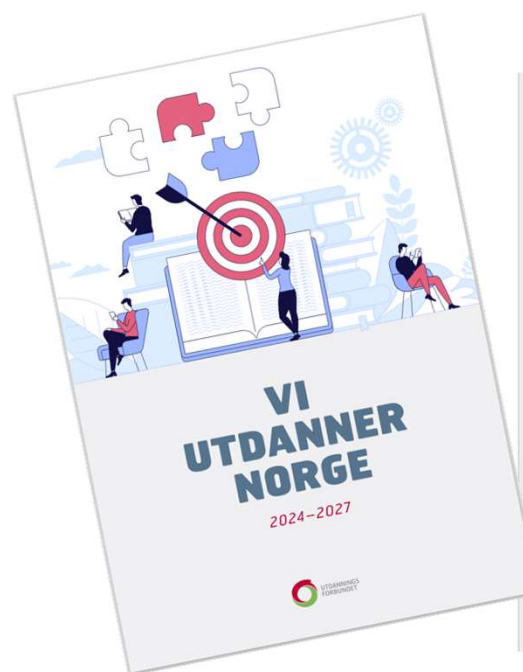
Vi utdanner Norge

Utdanningsforbundets overordnede politikk samlet i ett dokument. Vedtas på landsmøtet, og forplikter hele organisasjonen

Utdanningsforbundets strategiske plan

- skal være førende for hele organisasjonen
- gjennom helhetlig strategisk arbeid blir Utdanningsforbundet sterkest
- målet er samordnet innsats om noen prioriterte satsinger

Revideres årlig og vedtas av sentralstyret etter innspill fra representantskapet

- Sats på bedre bemanning i barnehagen
- Sats på bedre kvalitet i barnehagen – vent med løpande opptak
- Styrk leiken sin posisjon i barnehage og skule
- Auk motivasjonen og trivselen i skulen – reduser vurderingstrykket
- Set lærarane og leiarane i førarsetet i utviklinga av barnehagen og skulen
- Gjer læraryrket meir attraktiv

Strategisk plan

aug 2024 – aug 2025

Kva handlar dette om på min arbeidsplass? I vårt lokallag?

- Kva skal vere **VÅRT** fokus og våre prioriteringar?
  - Korleis sette søkelys på noko av dette hos oss?
  - Kva vil engasjere medlemmene? Korleis aktivere medlemmene?
  - Korleis kan dei ulike medlemsgruppene bidra?
  - Korleis kan vi påvirke? (arbeidsplass/lokallag)
  - Kven skal vi kontakte? Kor skal vi legge trøkket?
-
- Kva treng vi støtte til?
  - Kva bør vi ta med seg tilbake?
  - Kva står de i? Kva er utfordringane? Kva er løysinga?

1. Lærarrolla og laget rundt barn og elevar

Utdanningsforbundet skal ta et særskilt ansvar for å **definere lærerrollen**, og **arbeide for en felles forståelse av hva som ligger i denne.**

Vi skal også **synliggjøre vår forståelse** av hva som utgjør et godt lag rundt barnehagebarn og elever

Partene er enige om at SFS 2213 – Undervisningspersonalet i kommunal og fylkeskommunal grunnopplæring – prolongeres for perioden 1.1.2024-31.12.2025.

1. Vedrørende SFS 2213 pkt. 5 om arbeidstid

Skolens og undervisningspersonalets kjerneoppgave er å gi elevene god undervisning. Kompleksiteten i skolens oppdrag og i lærernes arbeidsoppgaver har økt.

Det er behov for en gjennomgang av hvilke oppgaver lærerprofesjonen har ansvar for, og hvilke oppgaver som bør utføres av andre ansatte i skolen i en tid hvor all kompetanse skal være tettere på. For å løse skolens helhetlige samfunnsoppdrag er det behov for at ulike yrkesgrupper har en arbeidsdeling som bidrar til at deres kompetanse blir benyttet på best mulig måte og til gode arbeidsforhold. De sentrale parter mener det bør foregå diskusjoner på lokalt nivå og på skolenivå om hvilke oppgaver lærerprofesjonen skal utføre innenfor sitt oppdrag gitt i lov og forskrifter.

9 av 10 lærere sier de utfører oppgaver som ligger utenfor deres ansvarsområde som lærer.

Over halvparten sier de ukentlig blir pålagt oppgaver som egentlig hører til rådgiver- eller skolehelsetjenesten, vaktmester eller renholdspersonell.

UDF undersøkelse
vår 2024

UTDANNINGSNYTT

Greta Dyrendalsli er blant lærerne som oppl... [Vis mer](#)

Lærere får stadig flere oppgaver – mister motivasjonen

I en fersk undersøkelse svarer lærere at de får stadig flere oppgaver som egentlig burde vært utført av andre yrkesgrupper. Halvparten sier jobben er mindre givende enn før. Og det går også utover elevene.

Isalill Kolpus:

- Orket ikke mer

Isalill Kolpus ble lei av hverdagen som lærer, og sa opp jobben. Kort tid seinere sto hun på scenen med sitt eget standup-show.

LAGLEDER: I fjor høst ble Isalill Kolpus lagleder i «Nytt på Nytt». Foto: Andreas Fadum / Se og Hør

Victoria Lovik

Publisert tirsdag 26. november 2024 - 11:35

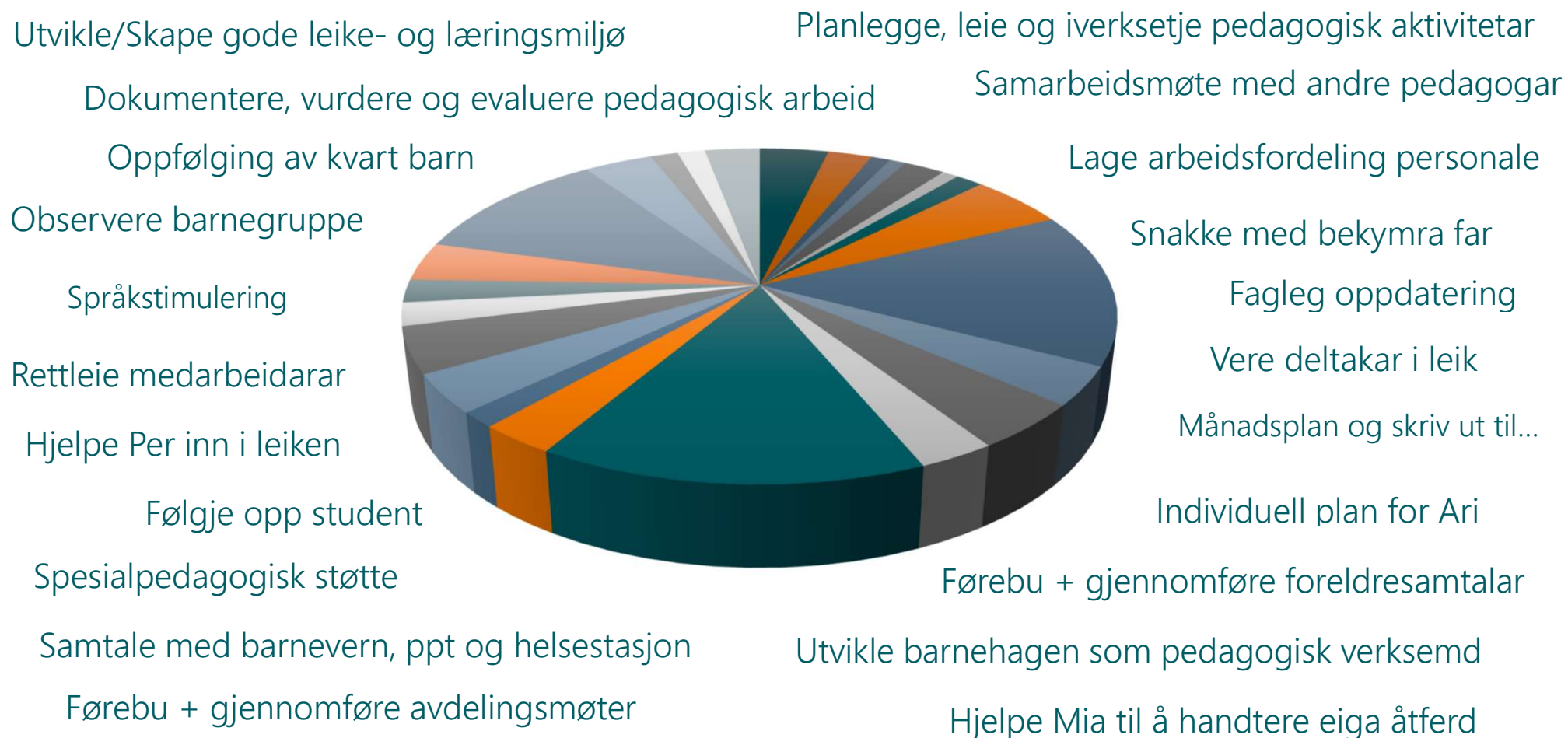
«Jeg fant ut at jeg ikke orket det mer. Det var altfor mye jobb som ikke innebar å være lærer.»

Isalill Kolpus

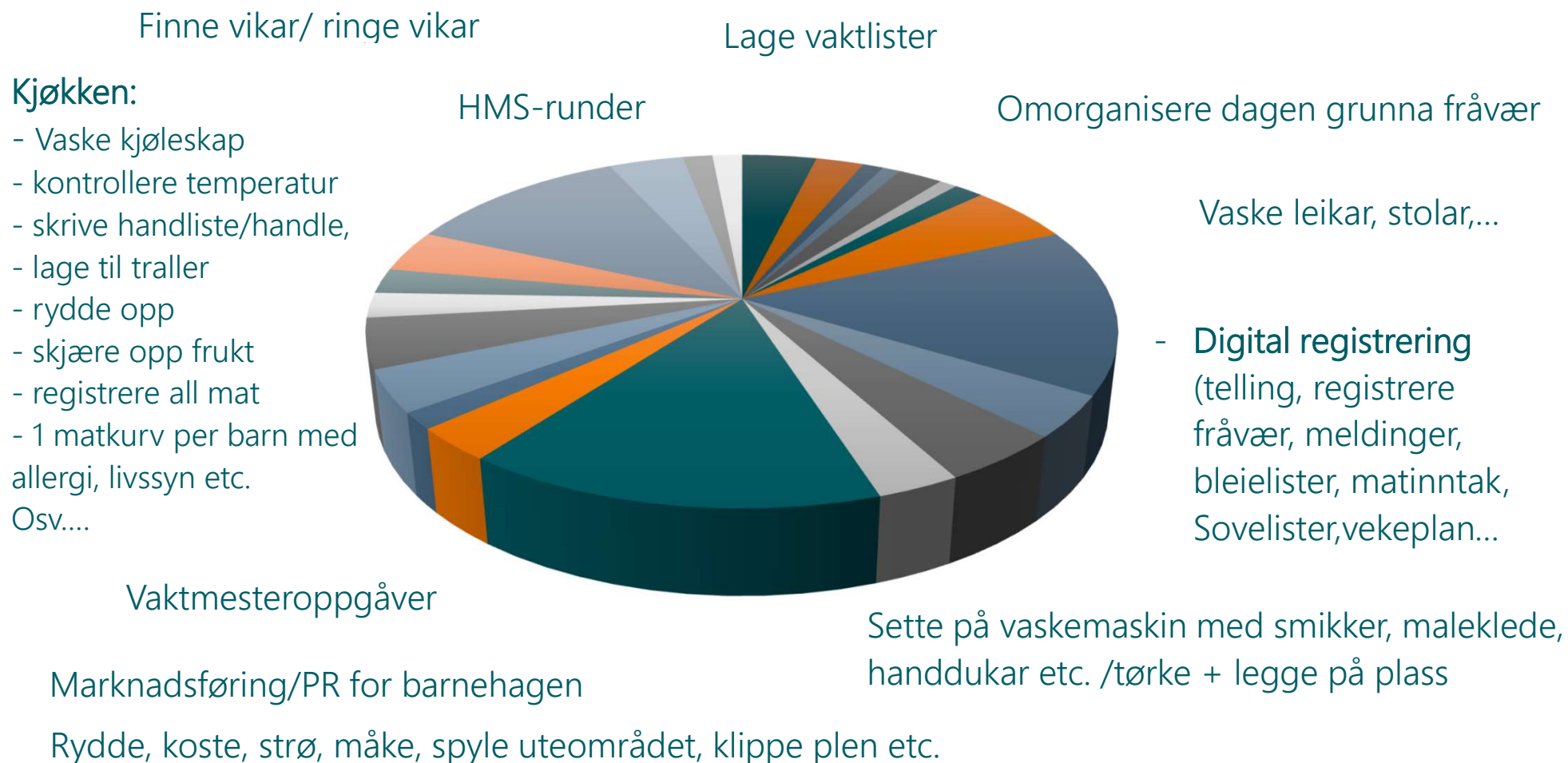
Dagbladet 26.11.24

Døme på Ped.leiar/barnehagelærer sine oppgåver

Lånt av Utdanningsforbundet Vestland

Dei ikkje-pedagogiske oppgåvene aukar

Lærarrolla

- Kva inneheld lærarrolla?
- Kva kompetanse har læraren i barnehagen/skulen?

(Kva kompetanse er unik for di utdanning?)

Treng vi anna kompetanse inn? Kva kompetanse då?

Når (og til kva) treng læraren støtte i si oppfølging av barnehagebarnet/eleven?

- I kvardagen, på arbeidsplasse
- frå støtteapparatet rundt

Korleis kan vi jobbe lokalt? (politisk og organisasjonsmessig)

Tid for dei minste

Utdanningsforbundet skal vere ein pådrivar for å auke bemanninga og barnehagelærartettleiken i barnehagen, gjennom eit sterkare lovverk sentralt og ulike tiltak lokalt.

Strategisk plan 2024-2025

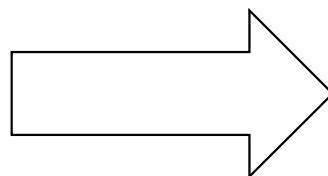

	2009-2013	2013-2017	2017-2021	2021-2025	2025-2029
Rødt					???
Sosialistisk Venstreparti					???
Arbeiderpartiet					???
Senterpartiet					???
Miljøpartiet de grønne					???
Kristelig Folkeparti					???
Venstre					???
Høyre					???
Fremskrittspartiet					???

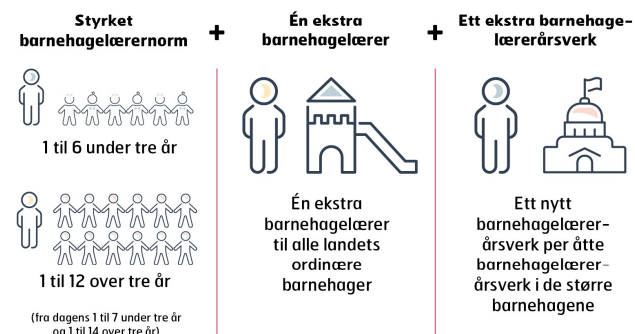
Klar formulering om minst 50 prosent barnehagelærere

Vag formulering og/eller ingen måltall

Ingen formulering

Slik vil vi få flere barnehagelærere

4 400

+

4 900

+

1 300

= 10 600 nye barnehagelærerårsverk

Samlet vil dette koste
5,4 milliarder kroner

Barnehagelærerandelen vil da være på rett under 60 prosent og bemanningstettheten bedres!

3. En framtidrettet tariffpolitikk

Fra Vi utdanner Norge 2024-2027

- Utdanningsforbundet mener **at sentral lønnsdannelse** skal være bærebjelken ved fastsetting av lønn for lærerprofesjonen. Vi må ha et lønnssystem som bygger på utdanning, kompetanse og ansvar. Alle våre medlemmer må få **uttelling for formell kompetanse**. Utdanningsforbundet skal jobbe for at barnehagelærarane får eit sentralt og føreseieleg garantilønnssystem som sikrar utteljing for vidareutdanning.
- Lærerne i skoleverket har gjennom mange år hatt svakere **lønnsutvikling** enn resten av samfunnet, og det har ført til et lavt **lønnsnivå**. Det må derfor utredes og vurderes nye tariffpolitiske virkemidler for å stoppe mindrelønnsutviklingen for undervisningsgruppene i skoleverket, og for å stoppe kompetanseflukten fra barnehagene. Eventuelle nye tariffpolitiske virkemidler skal forankres i organisasjonen før de tas i bruk.

Fra HTA-forhandlingene i KS

c) Partssammensatt utvalg – sentrale lønns- og stillingsbestemmelser

Partssammensatt utvalg for sentrale lønns- og stillingsbestemmelser i KS-området videreføres i kommende tariffperiode. Utvalget skal vurdere nye lønnsmodeller for stillingsgrupper tilhørende kapittel. 4, herunder undervisningspersonalet. Utvalget skal også belyse betydningen lønnsmodellene kan få for de ulike stillingsgruppene, og eventuelle behov for endringer i tilhørende vedlegg.

Partene skal ferdigstille arbeidet innen 31.1.2026.

Ein framtidsretta tariffpolitikk?

4. Kvalitetsutvikling på skolens premisser

Utdanningsforbundet skal være en pådriver for å endre det nasjonale systemet for kvalitetsutvikling slik at det i større grad støtter opp under lærernes arbeid med elevenes læring og trivsel og i mindre grad fører til dokumentasjons- og rapporteringskrav, usunn konkurranse, målforskyving og stress blant elever.

Strategisk satsing fra august 2024 til august 2025

Regjeringen vil utvikle nye
prøver med et rent
læringsstøttende formål, som
på sikt skal erstatte dagens
nasjonale prøver

BRAVO!

Stortingsmelding 34 – «En mer praktisk skole – bedre læring, motivasjon og trivsel på 5. – 10. trinn»

- Mål: Mindre vurderingspress i skolen. Vi saknar konkrete tiltak så lærarar og skulen får meir autonomi, så dei kan utvikle skulen kvalitativt.
- Vi er sterkt uenige i premisset til departementet om at dette ikkje skal koste pengar. Svak kommuneøkonomi kan øydeleggje intensjonane.

Kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun (Ap) legger fram melding for grunnskolenes 5. til 10. trinn. Foto: Lise Åserud / NTB

Slik vil Nordtun gjøre skolen mer praktisk og mindre teoritung

Valgfag på barneskolen, mer praktisk læring i alle fag og et system for å få oversikt over fravær. Det er noen av skolegrepene Kari Nessa Nordtun ønsker seg.

Andre aktuelle saker

- Barnehageforliket
- Videregående opplæring
- Rekrutteringsutfordringen
- Vold og trusler

Barnehageforliket 2.0

- Kapitaltilskot
- Pensjon
- Opptak
- Dimensjonering
- Godkjenning
- Definisjon av ideelle barnehagar
- Foreldrebetaling
- (Tiltak for å redusere sjukefråver, styrke rekruttering og grunnbemanning, krav til når det skal settast inn vikar)-
- OSV...

Mye som må på plass i et nytt barnehageforlik

– Det er bra at partiene på Stortinget ønsker seg et barnehageforlik. Dette kan gi mer forutsigbare rammevilkår og ro, noe barnehagene trenger, sier leder Geir Røsvoll i Utdanningsforbundet.

Publisert 21.06.2024

Barnehageforliket - Korleis gjekk det?

- [Barnehageavtalen](#) kom 14. november
- Høyring: [Forslag til nye regler om beregning av driftstilskudd og pensjonstilskudd til private barnehager](#)
- Høyring: [Forslag til nye tilskuddsregler for private barnehager](#)
- [Spørsmål og svar](#) på Nettsida
- Digitalt medlemsmøte 11.desember kl 18.00 – 19.30. Meld deg på!

UTDANNINGSNYTT

illustrasjonsfoto: Paal Svendsen

[Vis mer](#)

Utdanningsforbundet kritiserer barnehageforliket:

– Løser ingenting

– Dette lovforslaget løser ingenting av dagens
krisesituasjon i barnehagene, sier
Utdanningsforbundets nestleder om
barnehageforliket. Senterpartiet er uenig.

Skule

- Valkamp
- Kommune- og fylkeskommuneøkonomien
- Skulestruktursakene
- Ei ny retning for skulepolitikken?
  - Ungdomsmeldinga
  - Satsing på yrkesfag
  - Fullføringsreform
  - Vaksenopplæring
  - Lærarutdanninga
  - Nytt rammeverk og ny struktur for vidaregåande opplæring

Slaktar skular med sparekniv

Når fylkeskommunane skal kutte, går det hardt ut over vidaregåande skule. Fag, linjer og heile skular forsvinn.

ØKONOMI
MARITA LIABØ
marita@dagtid.no

Sist helg var det mange von-brotne tjes å sjå i Nord-Gudbrandsdal. Fredag 4. oktober, to dagar etter verdas lærardag, kom nemleg beskjeden om at fylkesadministrasjonen ønsker å legge ned dei vidaregåande skulane i Lom og på Dombås, ved sida av fire andre skulestader og ei rekke linjer, i 2025.

ta ein veldig stor jafs no, vedgjekk ho. Fylket har for mange linjer med låge søkartalet. At ein ikkje veit om søkartalet er høgt nok til at ein klasse blir oppretta, før i juli, er uheldig for både elevane, foreldra og lærarane. Elevane skal ha valfrikkom, sa Vefure.

– Det handlar om at elevane skal ha ei vifte av tilbod.

Nei, sa kommuneoverlegen i Sjøkvik, Søndre Møye, i debatten.

– Det å bli tvinga ut i eit hybel-

misitar linjer. Skulane i Elverum, Kongsvinger og Lillehammer mistar linjer.

Sin stad kan folk puste letta ut: Trysil, med 170 elevar og ei populær idrettslinje, får leve.

At elevane på skulestadane Lom, Dombås og Otta blir samla på Otta, gir eit større skule- og fagmiljø, sa ho.

– Det gir fordelar knytte til drift og økonomi.

Ho kunne avsløre at det er snakk om å inngå ein avtale med

«Innlandet fylkeskommune vil spare nesten 1 milliard kroner på kutta.

(...)

Buskerud må redusere utgiftene med 250 millionar kroner og har føreslått å legge ned ei rekke linjer ved ti skular, helsefag inkludert. Østfold må kutte 167 millionar. Kanskje ryk både forskar- og bakarlinja, blant andre, i Fredrikstad. Nordland må kutte 100 millionar, sjølv om elevtalet vil stige.»

MINIMUMSTILBOD

Også Utdanningsforbundet er kritiske til at folk må leve med stadige truslar om nedskjeringar.

– Eg trur jo ikkje at fylkespolitikarane *ønsker* å legge ned utdanningstilbod, seier Morten Skauen Sørmo, som er sentralstyremedlem og leiar i kontaktforumet for vidaregåande opplæring i Utdanningsforbundet, til Dag og Tid.

– Når overføringane frå staten ikkje strekk til, handlar det om prioriteringar. Og på fylkesnivå står det ofte mellom skule og veg og samferdsel. Det er viktig at politikarane som sit med ansvaret, skjønner kva det å kutte i utdanningstilbodet inneber.

Sørmo er opptatt av at elevane ikkje berre skal ha eit minimumstilbod, men eit godt tilbod.

– Dei har krav på tilpassa opplæring, og dei bør få velje fag og linjer som interesserer dei. Det å måtte gå på ei anna linje enn den ein helst vil gå på, kan verke demotiverande.

Enkelte er såpass motiverte for å gå på ei bestemt linje at dei toler å reise langt for å gå der. Dei som både er umotiverte og må reise langt, står i fare for ikkje å fullføre.

Utdanningsforbundet er òg bekymra for dei tilsette ved skular der klassar blir overfylte og yrkesfagklassar samanslåtte fordi fylkeskommunen må spare pengar.

– At lærarar får ansvaret for fleire elevar enn det som er forsvarleg, og mindre tid til kvar elev, gir eit dårlegare tilbod til elevane og blir ei ekstra belastning for lærarane.

Rekrutteringsutfordringane

Sluttet som lærer etter to år: – Mistet meg selv

Det kreves for mye av dagens lærere, mener Solveig Sæthre (31). Hun er en av mange nyutdannede lærere som slutter i jobben etter få år.

SLUTTET: Solveig Sæthre trodde hun kom til å trives som lærer, men jobben ble for krevende: – Jeg orket ikke mer, sier 31-åringen som nå søker andre jobber. FOTO: ELINE MOLVÆR LØNDAL / NRK

Eline Molvær Løndal
Journalist

Publisert 18. aug. 2023 kl. 09:45

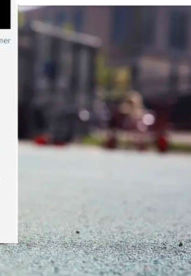

Foto: Siv Dolmen

Vis mer

4 av 10 lærere tenker ofte på å slutte i jobben:

Etter ni år i
klasserommet takket
Hilde for seg

forskning.no

De norske lærerne som er intervjuet i boken likte å se elevene utvikle seg, og følte en glede ved å jobbe med dem. Samtidig var de bekymret for økende press, manglende innflytelse og redusert tid med elevene. (Illustrasjon: Drazen Zigic / Shutterstock / NTB)

Mange lærere vil ikke anbefale egne barn å bli lærere

– Læreryrket må fylles med mening igjen, sier forskere.

Walter Norman Wehus
KOMMUNIKASJONSRADGIVER

Universitetet i Agder

Mandag 14. august 2023 – 04:30

UTDANNINGSNYTT

En av tre
barnehagelærerstudenter er
forsvunnet

Illustrasjonsfoto: Maja Ljungberg Bjåland

Vis mer

**Nesten 1 av 3
barnehagelærere ser
for seg å slutte i jobben
i løpet av 1-3 år**

Skal de stå lenger i jobb er de
tydelige på hva som kreves:
Bedre bemanning

UTDANNINGS
FORBUNDET

Via framsnakke læreryrket

Oct 25, 2022 — Hvordan få de best kvalifiserte unge menneskene til å velge **læreryrket** andre retninger? Både grunnskolene, elevene og samfunnet generelt ...

Bergens Tidende

<https://www.bt.no> > debatt > nok-s... · [Translate this page](#)

Nok syting. Nå trenger vi å fremsnakke læreryrket.

Nov 6, 2021 — Nok syting. Nå trenger vi å fremsnakke **læreryrket**. Vi vil oppfordre både mediene og dagens lærere til å snakke positivt om yrket.

adressa.no

<https://www.adressa.no> > midtnorskdebatt > laereryrkets... · [Translate this page](#)

Læreryrkets dårlige omdømme skremmer bort studentene

Apr 24, 2023 — Hvis vi ikke klarer å **framsnakke læreryrket**, vil vi oppleve at søkere velger andre studier og at den negative trenden fortsetter. En slik ...

altaposten.no

<https://www.altaposten.no> > ma-framsnakke-laereryrket · [Translate this page](#)

Må framsnakke læreryrket

Dec 7, 2016 — Må **framsnakke læreryrket**. Statssekretæren ber skoleeierne sørg for bedre lønn til lærerne. Bjørn Haugstad Foto: Marte Garmann. Jarle Mjøen.

Avisa Nordland

<https://www.an.no> > nyheter > de-... · [Translate this page](#)

Nyheter | De vil framsnakke lærerne

Jan 20, 2014 — Vi trenger flere dyktige lærere for å oppdage og hjelpe elever som Støre og Gisle Pettersen deltar på utdanningsmessa for å ...

<https://www.norsklektorlag.no> > la... · [Translate this page](#)

La oss framsnakke læreren i 2022 - Lektorbloggen

Jan 19, 2022 — La oss **framsnakke** læreren i 2022. Jeg har ikke møtt én sint eller oppgitt **lærer** som lar pandemien overskygge gleden i jobben. AVTony Burner.

Aftenposten

<https://www.aftenposten.no> > debatt · [Translate this page](#)

Fremsnakking løser ikke lærerkrisen

Aug 2, 2023 — Dette er utfordringer vi ikke kan fremsnakke oss ut av. ... fremsnakke oss ut av. Det er gratis å ... **læreryrket**. Det betyr imidlertid at jeg ikke ...

Utdanningsnytt

<https://www.utdanningsnytt.no> > e... · [Translate this page](#)

– En sliten lærer er jo ikke en reklameplakat for yrket

Jul 24, 2023 — Handal mener det også er viktig å **framsnakke læreryrket**. Annonse. – Det å jobbe i skole og barnehage er givende og viktig. Det finnes knapt ...

Trønderdebatt

<https://www.tronderdebatt.no> > fra... · [Translate this page](#)

Framsakking av læreryrket vil ikke løse rekrutteringskrisen

Sep 23, 2022 — Problemet er at **læreryrket** innebærer så mye mer ansvar utover selve undervisningen. Da hjelper det lite å skrike høyt om at lærere må bli « ...

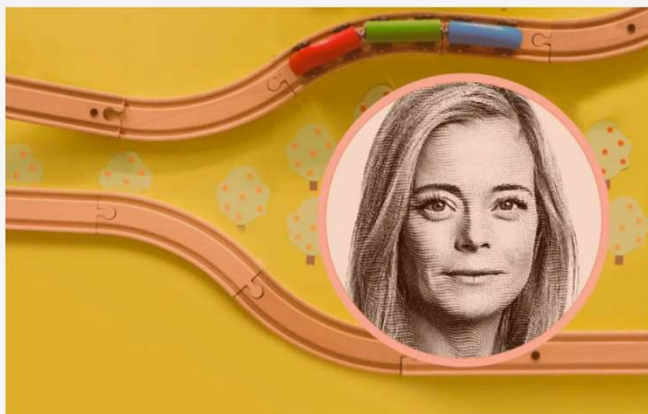

Ringerikes Blad

<https://www.ringblad.no> > upopul... · [Translate this page](#)

Upopulært å både bli og være lærer: – Vi må framsnakke ...

SPALTIST Anita Holm Cirotzki

Vi kan ikkje slutte å fortelje om konsekvensane av låg bemanning

Fine ord kan bidra til positivt omdømme, men det er ikkje nok til å gje oss ein betre arbeidskvardag i barnehagen.

Publisert 17.03.2024 - 16:57

Framsnakking løser ikke lærerkrisen

Debatt: Det er lettvisst å hele tiden peke på lærerne. Gratis er det også. Men det bidrar ikke til å løse utfordringene.

Linn Therese Myhrvold
LOKALLAGSLEDER I UTDANNINGSFORBUNDET ØSTRE TOTEN

Publisert 17.03.2024 - 16:57

Kva må til? Kva er dei viktigaste tiltaka?

- Lønn
- Eit attraktivt yrke
- Arbeidstilhøve:
  - oppgåver
  - tid
  - tillit
  - gode rammer
  - trygt arbeidsmiljø
  - høve til etter- og vidareutdanning

Uttale frå landsmøtet:

«Vold, trusler og trakassering mot ansatte er ikke en privatsak, det er et arbeidsmiljøproblem.»

Forebygging av vold og trusler i skolen

En hjelp til kartlegging og risikovurdering

Kunnskapsdepartementet

Strategi

Flere lærere i barnehage og skole

Strategi for rekruttering til lærerutdanningene og læreryrket 2024–2030

UTDANNINGS
FORBUNDET

Takk for oss!

morsor@udf.no

anicir@udf.no